

Europeiska
unionens råd

Luxemburg den 25 juni 2018
(OR. en)

10026/18

COAFR 159
CFSP/PESC 595
DEVGEN 105
CSDP/PSDC 358
CIVCOM 127
MIGR 89
COHAFA 45
COHOM 86

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat
till: Delegationerna
Ärende: Sahel/Mali
– Rådets slutsatser (25 juni 2018)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Sahel/Mali som antogs av rådet vid dess 3628:e möte den 25 juni 2018.

Rådets slutsatser om Sahel/Mali

1. Den internationella konferens på hög nivå om Sahel som anordnades i Bryssel den 23 februari 2018 betecknade ett aldrig förut skådat stöd till Sahelområdet från världssamfundets sida. EU uppmanar enträget samtliga intressenter som vid konferensen utfäste sig att ge bidrag att klargöra dessa och snarast fullgöra sina åtaganden. EU–G5-ministermötet i Bryssel nyligen, som sammankallades av den höga representanten, underströk EU:s vittomfattande och resultatorienterade förbindelser med Sahel G5. Mot bakgrund av detta ger EU på nytt uttryck för sitt strategiska och vittomfattande engagemang för Sahelregionen, med utgångspunkt i EU:s Sahelstrategi och dess regionala handlingsplan.
2. EU kommer att fortsätta att stödja Sahel G5-ländernas stabiliseringsarbete som en grund för utveckling av Sahelområdet. Detta kommer att förutsätta en samstämmig stabiliseringsinsats som spänner över olika internationella och nationella instrument, med fokus på lokalt egenansvar och genomförande av en politikledd helhetsstrategi, som i lika hög grad uppmärksammar säkerhet, samhällsstyrning och utveckling. Insatsen måste angripa grundorsakerna till det flertal utmaningar som regionen står inför och främja hållbar och inkluderande utveckling inom den samt en inkluderande och effektiv samhällsstyrning som gör att människor inom hela området kan få sina behov tillgodosedda och uppnå det som de strävar efter. EU kommer att fortsätta att samverka med Sahel G5-länderna och efterlyser stärkt samordning med samtliga internationella aktörer som i regionen arbetar för att gripa sig an dessa utmaningar. EU projekt som GAR-SI Sahel, som handlar om grupper för snabba åtgärder, övervakning och intervention i Sahel, kan dessutom lämna ett betydande bidrag för detta ändamål. Även arbetet inom initiativ som Sahelalliansen, för att förbättra det praktiska genomförandet av utvecklingsprogram, särskilt i de mest utsatta områdena, utgör ett viktigt bidrag till dessa ansträngningar.

3. Inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolution 2391 bekräftar EU sitt åtagande att föra en dialog med och ge stöd till Sahel G5-länderna när det gäller att stödja det operativa genomförandet av den gemensamma G5 Sahel-styrkan, bl.a. genom den fredsbevarande resursen för Afrika och samordningscentrumet, som handhar såväl militära som icke-militära bidrag till bl.a. mänskliga rättigheter och lokala förtroendeskapande åtgärder, i nära samarbete med FN, Afrikanska unionen (AU) och relevanta regionala och subregionala organisationer, framför allt Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas). EU uppmanar Sahel G5-länderna att fullt ut utnyttja återstående militära och polisiära bidrag så att den gemensamma styrkans operativa förmåga blir hundra procentig och så att terroristbekämpningsoperationer kan genomföras. Det är viktigt att gå vidare med inrättandet av lämpliga strukturer för att integrera Sahel G5-styrkan i en mer omfattande politisk och institutionell ram. EU förväntar sig och stöder eftertryckligen i detta sammanhang att när det gäller den gemensamma Sahel G5-styrkan en solid efterlevnadsram för förhindrande, förebyggande, utredning, motåtgärder och offentlig rapportering i fråga om dels brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna, dels brott mot internationell humanitär rätt skyndsamt görs redo att tas i bruk.
4. Det är också helt avgörande att man säkerställer möjligheten till ansvarsutkrävande och lämpligt överlämnande till straffrättsliga domstolar av de som grips under operationer och misstänks för terrorism och andra brott. EU framhåller behovet av att stödja de nationella rättsväsendena och regionalt domstolssamarbete för att möjliggöra juridiskt överlämnande av misstänkta och bevisning mellan olika jurisdiktioner. EU framhåller vidare betydelsen av att upprätta samverkansbaserade och förtroendefyllda förbindelser mellan den gemensamma Sahel G5-styrkan och lokalbefolkningen i operationsområdena. Stöd till lokala organisationer i det civila samhället och andra aktörer, som nationella kommissarier för de mänskliga rättigheterna, i syfte att bygga upp lokal kapacitet och skapa förtroende mellan säkerhetsstyrkor och befolkningen är helt avgörande för detta ändamål.

EU uppmuntrar ordförandeskapet i G5 att följa upp resultatdokumentet från den konferens på hög nivå om mänskliga rättigheter och stärkt förtroende mellan säkerhetsstyrkor och lokalbefolkningen i Sahel som hölls i Bryssel den 22 februari, och EU står berett att stödja en sådan process.

5. EU erinrar om vilket verkningsfullt bidrag som uppdragen inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP-uppdragen) i Sahel (Eucap Sahel Mali, EUTM Mali och Eucap Sahel Niger) gett i linje med respektive huvuduppgift i sina värdländer, bl.a. när det gäller stöd till den gemensamma styrkan, med beaktande av dess polis-/gendarmerikomponent. För detta ändamål kommer EU att föra en dialog med regeringarna i Sahel G5-länderna för att säkerställa att det manskap som utbildats under GSFP-uppdragen faktiskt införlivas i sina respektive nationella säkerhetsstyrkor. Utöver förstärkandet av nationell kapacitet genom GSFP-åtgärder framhåller EU också vikten av den regionala strategin för GSFP i Sahel med målet att på lämpligt sätt stärka det civila och militära stödet till gränsöverskridande samarbete, de regionala samarbetsstrukturerna, i synnerhet Sahel G5:s, och G5-ländernas kapacitet och egenansvar för att möta säkerhetsutmaningarna i regionen. I denna regionala strategi kommer hänsyn också tas till EU:s insatser, inbegripet GSFP, för att stabilisera Libyen.
6. EU upprepar sitt stöd för FN:s integrerade multidimensionella stabiliseringsinsats i Mali (Minusma), som verkar i en mycket komplex miljö, och manar till en ytterligare fördjupning av samarbetet och synergier mellan olika aktörer och uppdrag på fältet. EU lovordar FN:s insatser till stöd för den gemensamma G5 Sahel-styrkan. EU välkomnar Minusma intar en ledande roll till stöd för genomförandet av avtalet om fred och försoning i Mali. Samtidigt som man framhåller att huvudansvaret för fredsprocessen vilar på signatärerna och alla andra berörda maliska aktörer på fältet, skulle EU välkomna att Minusma tog på sig en starkare och mer fokuserad roll i detta avseende.

7. EU är djupt oroat över omfattningen av livsmedels- och näringskrisen mot bakgrund av ökad sårbarhet, torka och höga livsmedelspriser. EU uppmanar de ansvariga regeringarna att intensifiera tillhandahållandet av livräddande bistånd och skydd, i synnerhet för flyktingar, internflyktingar, kvinnor, barn och personer med funktionsnedsättningar. EU kommer samtidigt, och som komplement till regeringarnas insatser, att fortsätta att tillhandahålla stöd till de miljontals utsatta människor som drabbats av konflikter, utbredd osäkerhet, återkommande naturkatastrofer och fattigdom i regionen, samt stärka deras motståndskraft. Det är viktigt att beakta sambandet mellan klimatförändringar och säkerhet i fråga om den politiska dialogen, konfliktförebyggande och utvecklings- och katastrofriskstrategier samt att fullt ut säkerställa kopplingarna till humanitära åtgärder i en region som i hög grad är drabbad av klimatförändringar.
8. Kampen mot terrorism, olaglig handel med narkotika och vapen samt människohandel är gemensamma utmaningar som måste hanteras i överensstämmelse med internationell rätt. EU erinrar om sin fullständiga solidaritet med länder och befolkningar som regelbundet görs till måltavla för terroristorganisationer, och fördömer skarpt de människorättsbrott och människorättskränkningar som begås av dessa grupper mot i synnerhet civilbefolkningen.
9. EU bekräftar den viktiga roll kvinnor och flickor spelar för att säkerställa fred, utveckling och välstånd, och uppmanar sina partner i Sahel att skydda och främja flickors och kvinnors egenmakt och åtnjutande av mänskliga rättigheter. Detta innebär att man måste säkerställa lika möjligheter till utbildning och lika ekonomiska möjligheter för kvinnor och flickor, förbättra tillgången till sjukvårdstjänster för sexuell och reproduktiv hälsa och stärka deras roll som politiska aktörer, inbegripet i krishanteringsprocesser.

Investeringar i ungdomars utveckling, egenmakt och sysselsättning i Sahel är av avgörande betydelse för att man ska kunna befästa framstegen i fråga om utveckling, förebyggande av våldsbejakande extremism och bekämpning av terrorism och radikalisering. Dessa insatser som inriktas på konfliktförebyggande är en hörnsten i EU:s partnerskap med Sahel G5-länderna.

Hantering av de demografiska utmaningarna, bland annat befolkningstillväxten i Sahel, kommer därför att vara avgörande för att regionen ska kunna åstadkomma en mer välmående och säker framtid.

10. EU bekräftar på nytt sitt åtagande att engagera sig i frågan om migration i regionen tillsammans med Sahel G5-länderna i enlighet med de fem pelarna i handlingsplanen från Valletta, partnerskapsramen, Abidjanförklaringen av AU och EU och arbetet i trepartsarbetsgruppen AU–EU–FN om migrationssituationen i Libyen. EU understryker behovet av förstärkta gemensamma insatser med Sahel G5-länderna för att rädda liv, bistå och skydda migranter och flyktingar, bekämpa människosmuggling och människohandel och säkra tillträde för humanitärt bistånd till utsatta befolkningsgrupper i konfliktområden, samtidigt som man tillhandahåller hållbara alternativ till irreguljär migration i synnerhet för lokalsamhällen längs med de huvudsakliga transitvägarna. Det är också av avgörande betydelse att samarbetet på området för återvändande och återtagande stärks i enlighet med internationell rätt och internationella normer. EU upprepar sin beslutsamhet att stödja ett brett samarbete mellan länderna i Sahel och Libyen i strävan efter att uppnå dessa mål och hantera därmed sammanhängande gränsöverskridande utmaningar, bland annat vid Libyens södra gränser, med beaktande av säkerhetssituationen i regionen.
11. Situationen i Mali påverkar Sahelregionen och omvärlden. Det behöver göras ytterligare, kontinuerliga framsteg med genomförandet av avtalet för fred och försoning i Mali. EU uppmanar signatärerna av Algeravtalet och alla berörda parter och företrädare för befolkningen i norra Mali att på ett verkningfullt sätt genomföra alla återstående bestämmelser i avtalet utan vidare dröjsmål. Kvinnors, ungdomars och civilsamhällets meningsfulla deltagande i processen måste ökas. Signatärerna måste i detta syfte förbättra kommunikationen med Malis befolkning om avtalet för fred och försoning och dess genomförande, i enlighet med rekommendationerna från den oberoende observatören för avtalet i hennes första rapport. EU välkomnar antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2374(2017) om införande av ett sanktionssystem i Mali och erinrar om att varje part som underlåter att konstruktivt medverka i fredsprocessen ska betraktas som ett hinder för freden.

12. Den förestående valprocessen i Mali kommer att få långvariga konsekvenser för stabiliteten och utvecklingen i landet och i regionen i stort. EU bekräftar sitt åtagande att stödja Mali i denna process och välkomnar den höga representantens beslut att sända ut ett valobservatörsuppdrag i samband med presidentvalet i juli 2018. Endast en trovärdig och öppen valprocess, med respekt för de grundläggande friheterna, kommer att säkerställa den legitimitet de valda ledarna behöver för att ta itu med Malis många utmaningar på säkerhetsområdet och i fråga om mänskliga rättigheter, samhällsstyrning och utveckling. Samtliga maliska aktörer, och i synnerhet berörda statliga organ, måste göra sitt yttersta för att säkerställa att valen blir trovärdiga, öppna, inkluderande och fredliga.
13. EU bekräftar sitt åtagande och står redo att fortsätta att följa Mali i dess strävanden att förbättra säkerheten och utvecklingen i de norra och centrala delarna av landet och att återta kontrollen över hela sitt territorium. EU kommer att fortsätta att i nära samordning mellan alla säkerhets- och utvecklingsaktörer, inbegripet Minusma, stödja utvecklingen i centrala Mali av lokala förbindelser och system för konflikthantering och att säkra förtroendet mellan civilbefolkningen och de statliga myndigheterna, liksom mellan olika befolkningsgrupper, med full respekt för de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning. Förbättringen av relationerna mellan befolkningsgrupper bör stödjas genom tillhandahållande av offentliga tjänster och infrastruktur, i enlighet med nationella planer som stöds av EU.
-